

Hannah Hurnardová

Jako laň na výšinách

e-knihy

Děkujeme Vám za nákup této e-knihy. Jsme rádi, že můžeme touto cestou přinášet dobré zprávy do světa digitálních médií.

Jestliže se Vám podařilo dokument stáhnout z nějakého webu bez placení, tak si jej, prosím, pořídte ještě jednou, férově, na našich webových stránkách <http://www.paulinky.cz/obchod/eknihy>. Může se Vám zdát, že je to zbytečné a že chceme na e-knihách vydělávat. I vydání e-knihy nás něco stojí, zejm. autorská práva, překlad a redakční práci. Vaše platby nám tak umožňují vydávání dalších elektronických titulů.

Nakladatelství Paulínky
www.paulinky.cz

Hannah Hurnardová

Jako laň na výšinách

Úchvatná alegorie o touze
Božích dětí nechat se dovést
na výšiny lásky,
radosti a vítězství

Hinds' Feet On High Places

Copyright © 1986 by Hannah Hurnard

Czech edition © 2002 by Nakladatelství Paulínky with permission
of Tyndale House Publishers, Inc.

All rights reserved.

© Nakladatelství PAULÍNKY, 2013
Petrská 9, 110 00 PRAHA 1
Tel.: 222 311 206
E-mail: paulinky@paulinky.cz
www.paulinky.cz
2. vydání

ISBN 978-80-7450-082-4 (Tištěná kniha)

ISBN 978-80-7450-135-7 (PDF)

ISBN 978-80-7450-136-4 (ePUB)

ISBN 978-80-7450-137-1 (Kindle/mobi)

Předmluva

Jednoho dne nám v misijním domě v Palestině malá arabská spolusestra při denní četbě Písma přečetla citát z Písně písni. „Hlas mého milého! Hle, právě přichází, hory přeskakuje, přenáší se přes pahorky“ (Pís 2,8). Na otázku, co tento verš znamená, vzhlédla se šťastným úsměvem vyzařujícím porozumění a odpověděla: „To znamená, že neexistují překážky, které by láska našeho Spasitele nedokázala překonat, a že hory obtíží jsou pro něho tak snadné jako asfaltová cesta!“

Z naší zahrady za misijním domem na úpatí hory Gerizim jsme často pozorovali gazely, jak s úžasným půvabem a hbitostí poskakují po úbočí a přeskakují ze skály na skálu. Jejich pohyb byl snad nejkrásnější ukázkou triumfální a zjevně nenucené lehkosti při překonávání překážek, jakou jsem kdy viděla.

Všichni, kdo milujeme Pána lásky a toužíme jej následovat, velmi toužíme po tom, abychom dokázali překonávat všechny životní obtíže, zkoušky a konflikty stejně radostně a vítězoslavně. Naučit se tajemství „vítězného života“ bylo niternou touhou těch, kdo

milují Pána, v každé generaci. Máme pocit, že bychom dali cokoli za to, kdybychom mohli žít na „výšinách“ lásky a vítězství již tady na zemi a v tomto životě a vždy byli schopni reagovat na zlo, útrapy, zármutek, bolest a každou špatnou věc takovým způsobem, aby byly překonány a proměněny v něco jiného pro chválu a slávu Boží navěky. Jako křesťané víme, přinejmenším teoreticky, že v životě dětí Božích neexistují žádné náhody a že i ty nejnespravedlivější a nejkrutější věci stejně jako všechno zdánlivě nesmyslné a nezasloužené utrpení Bůh dopouští jako skvělou příležitost naučit se na ně reagovat tak, aby nás náš Pán a Spasitel mohl krůček po krůčku proměnit a abychom získali jeho milou povahu.

Píseň písní vyjadřuje touhu, která byla zasazena do každého lidského srdce, touhu po znovusjednocení se samotným Bohem a po dokonalém a nepřetržitém společenství s ním. On nás učinil pro sebe a naše srdce nikdy nedosáhnou pokoje a úplné spokojenosti, dokud je nenaleznou v něm. Boží vůlí pro některé jeho děti je, aby se tomuto hlubokému spojení s ním naučily skrze dokonalé rozvíjení přirozené lidské lásky v manželství. Pro jiné je stejně tak Boží vůlí, aby se též dokonalé jednotě naučily tím, že se zcela vzdají této přirozené a instinktivní touhy po manželství a rodičovství a přijmou životní okolnosti, které jim tuto zkušenost upírají. Tato instinktivní touha po lásce, tak pevně vštípená do lidského srdce, je nejvyšším způsobem, jak se učíme toužit po Bohu a milovat jej nade vše. Avšak těchto „výšin“ vítězství a spojení s Kristem

nelze dosáhnout pouhým rozumovým „považováním se za mrtvé hříchu“ nebo snahou vynalézt nějaký způsob či „disciplínu“, jak „ukřižovat“ svou vůli. Jedinou možností je naučit se přijímat každodenní okolnosti a zkoušky, které dopouští Bůh, neustále a opakovaně se vzdávat své vůle a přijímat jeho vůli, kterou nám představují lidé, s nimiž musíme žít a pracovat, a situace, ve kterých se ocitáme. Každé přijetí Boží vůle se stává obětním oltářem a každé takové vzdání se a vydání sebe samých do jeho vůle je prostředkem, který nás popostrčí na cestě na výšiny, kam si Bůh přeje dovést každé své dítě ještě za jeho pozemského života. Přijímat zlo a vítězit nad ním, stávat se „plným bolesti“ a zármutku, a konečně vidět, jak jsou tyto věci proměněny v něco nesrovnatelně ušlechtilého, ve stálém a radostném odevzdávání se poznávat samotného Pána lásky novým způsobem a zažívat nepřerušené spojení s ním – to jsou lekce, kterým nás učí tento alegorický příběh. „Výšiny“ a „nohy laně“ se netýkají až nebeského království po smrti, ale mají být úžasným zážitkem Božích dětí již tady a teď – pokud jdou po cestě, kterou jim Bůh vybere.

Možná Pán tento příběh použije, aby utěšil některé ze svých milovaných, které neustále doprovází bolest a utrpení nebo kteří „chodí v temnotách, kde není žádná záře“ či „jsou vichrem zmítáni, útěchy zbavení“. Může jim pomoci nalézt nový smysl v tom, co se jim děje, neboť všechny zkušenosti, jimiž procházejí, jsou jen součástí velkolepého procesu, kterým Pán v jejich životě uskutečňuje stejné věci, díky nimž David

a Habakuk radostně a vítězně volali: „... mým nohám dal hbitost jako nohám laní a postavil mě na výšiny...“ (Žl 18,34; srov. Hab 3,19).

EDIČNÍ POZNÁMKA:

K citacím z Nového zákona je zde použit text užívaný v českých liturgických knihách. Některé části Písňe písni jsou volně parafrázovány podle autorky. Ostatní části Starého zákona jsou citovány z ekumenického překladu Bible.

Část první

„Zvečera se uhostí pláč...“

(Žl 30,6)

*„Ty utištěná, vichrem zmítaná, útěchy zbavená,
hle, já ti do omítky vsadím drahokamy,
za základ ti dám safíry.
Cimbuří ti udělám rubínová, brány berylové
a celé tvé obezdění z drahokamů.“*

(Iz 54,11-12)

Kapitola 1

Pozvání na výšiny

Toto je příběh o tom, jak Bázlivá unikla rodině svých příbuzných Ustrašených a dostala se s Pastýřem na výšiny, kde „dokonalá láska strach vyhání“.

Bázlivá byla několik let ve službách Nejvyššího pastýře, jehož velká stáda se pásla v Údolí ponížení. Pracovala a bydlela se svými přítelkyněmi Milosrdstvím a Pokojem v tiché bílé chaloupce ve vesnici Velké chvění. Milovala svou práci a velice toužila dělat Nejvyššímu pastýři radost. Většinou byla šťastná, přesto bylo několik věcí, které jí neustále překážely v práci a působily jí velká vnitřní muka a zahanbení.

Především byla mrzák. Nohy měla tak křivé, že při práci musela často kulhat a klopýtat. Kromě toho měla velmi ošklivě zkroucená ústa, která znetvořovala výraz její tváře i řeč, a navíc ji skličovalo vědomí, že tato nevzhlednost leká a uráží ty, kdo vědí, že je ve službách Pastýře. Vroucně si přála být zbavena všech těchto nedostatků a být tak krásná, půvabná a silná jako mnozí ostatní Pastýřovi služebníci a především být podobná Nejvyššímu pastýři

samotnému. Bála se však, že není možné se těchto dvou vad zbavit a že jí nikdy nepřestanou otravovat službu.

V jejím životě však byl ještě jiný, větší problém. Patřila do rodiny Ustrašených, kteří bydleli po celém údolí, takže před nimi nikdy nemohla uniknout. Jako sirotek vyrůstala v domě své tety, chudé paní Bezútěšné Hrůzy, spolu se svými sestřenicemi Zachmuřenou a Nevraživou a jejich bratrem Strachem, velkým tyranem, který ji neustále mučil a pronásledoval.

Podobně jako většina rodin v Údolí ponížení všichni Ustrašení nenáviděli Nejvyššího pastýře a jeho služebníky se snažili bojkotovat. Přirozeně pro ně bylo velkou urážkou, že někdo z jejich rodiny vstoupil do jeho služeb. Proto se snažili ze všech sil, přesvědčováním i výhrůžkami, Bázlivou donutit, aby službu opustila. Jednoho osudného dne ji postavili před rozhodnutí celé rodiny, že se musí provdat za Strach a spořádaně se usadit mezi vlastními lidmi. Vyhrožovali, že pokud se vzepře tak učinit ze své svobodné vůle, přinutí ji násilím. Ubohá Bázlivá byla už při této pouhé představě přemožena hrůzou. Příbuzní jí vždy naháněli hrůzu, ale nikdy se nenaučila odporovat jim nebo ignorovat jejich hrozby, a tak teď před nimi seděla celá shrbená a jen dokola opakovala, že ji nic nepřinutí vzít si Strach, přitom však neměla sílu jim uniknout.

Nešťastný rozhovor proto trval dlouho, a když jí nakonec dali na chvíli pokoj, byl již večer. Bázlivá si s úlevou vzpomněla, že Nejvyšší pastýř touto dobou vodí své ovce napájet na jejich oblíbené místo k překrásné tůňce

pod vodopádem na kraji vesnice. Sem chodívala každý den brzy po ránu, aby se sešla s Pastýřem a vyslechla jeho přání a úkoly na ten den, a večer zase, aby mu podala zprávu o celodenní práci. Nyní byl právě čas večerního setkání u tůňky a Bázlivá cítila, že jí Pastýř pomůže a nedovolí jejím příbuzným, aby ji unesli a přinutili opustit službu u něj a vyměnit ji za strašlivé, otrocké manželství se Strachem.

Stále se ještě třásla strachem, a aniž si setřela slzy z tváře, zavřela za sebou dveře chaloupky a vydala se k tůni pod vodopádem.

Když opouštěla vesnici a vycházela na pole, naplňovalo Údolí ponížení klidné večerní světlo s nazlátlou září. Hory za řekou, lemující východní stranu údolí jako hradby, měly již narůžovělý nádech a hluboké rokliny mezi nimi byly plné krásných, tajemných stínů. V klidu a míru tohoto tichého večera došla ubohá vystrašená Bázlivá k tůni, kde na ni již čekal Pastýř, a pověděla mu o svém soužení.

„Co mám dělat?“ plakala, když mu vylíčila svou bídu. „Jak tomu můžu uniknout? Přece mě nemůžou přinutit, abych si vzala Strach? Jen to ne!“ naříkala, úplně zdrcená při pouhé myšlence na takové vyhlídky. „Už tak je dost hrozné být Bázlivá, ale představa, že budu po zbytek svého života paní Strachová a nikdy nebudu moci uniknout před jeho mučením, je víc, než dokážu snést.“

„Neboj se,“ řekl Pastýř vlídně. „Jsi v mých službách, a když mi budeš důvěřovat, nepřinutí tě k žádnému rodinnému svazku proti tvé vůli. Nikdy jsi však neměla

pustit své příbuzné Ustrašené do své chalupy, protože to jsou nepřátelé Krále, který tě vzal do svých služeb.“

„Já vím, ach ano, já vím,“ plakala Bázlivá, „ale kdykoli potkám někoho ze svých příbuzných, mám pocit, že ztrácím veškerou sílu, a prostě se jim nemůžu postavit, ať se snažím sebevíc. Dokud žiji v Údolí ponížení, nemůžu se jim vyhnout. Jsou všude a teď, když se rozhodli dostat mě znovu do své moci, se již nikdy neodvážím být sama mimo dům, protože se bojím, že mě unesou.“

Během řeči zvedla oči a pohlédla přes údolí a řeku k nádherným, světlem zalitým vrcholům hor. Najednou vykřikla v zoufalé touze: „Ach, kéž bych mohla úplně uniknout z tohoto Údolí ponížení a dostat se tam na výšiny, z dosahu všech Ustrašených a dalších příbuzných!“

Sotva ta slova vyřkla, Pastýř k jejímu velkému údivu odpověděl: „Dlouho jsem čekal, až to navrhneš, Bázlivá. Opravdu by pro tebe bylo nejlepší, kdybys opustila Údolí ponížení a vydala se na výšiny. Já sám tě tam velice rád dovedu. Ty nižší svahy hor na druhé straně řeky jsou hranice království mého otce, Říše lásky. Tam nežije žádný strach, protože »dokonalá láska strach vyhání.«“

Bázlivá na něj ohromeně zírala. „Jít na výšiny,“ vykřikla, „a žít tam? Ach, kéž by to šlo! Už měsíce po tom toužím! Myslím na to ve dne v noci, ale není to možné. Nikdy se tam nedostanu. Jsem příliš chromá.“ Pohlédla dolů na své zkrivené nohy a oči se jí znovu zalily slzami zoufalství a sebelítosti. „Ty hory jsou tak

strmé a nebezpečné. Říká se, že jenom laně a jeleni se po nich mohou bezpečně pohybovat.“

„To je naprostá pravda, že cesta na výšiny je obtížná a nebezpečná,“ přikývl Pastýř. „A musí být. To proto, aby nic, co je Lásce nepřátelské, nemohlo vystoupit do Království a napadnout je. Nedostane se tam nic ošklivého či nějakým způsobem nedokonalého a obyvatelé výšin opravdu potřebují »nohy laní«. Já sám je mám.“ A dodal s úsměvem: „A jako kolouch či srnec mohu skákat po horách a pahorcích s největší lehkostí a potěšením. Ale i tvé nohy, Bázlivá, mohu učinit hbitými jako nohy laní a dovést tě na výšiny. Potom mi také budeš moci sloužit mnohem lépe a budeš mimo dosah všech svých nepřátel. Rád slyším, že tam toužíš jít, protože jak jsem již řekl, čekal jsem, až to navrhneš. Pak také,“ dodal opět s úsměvem, „se již nikdy nebudeš muset setkat se Strachem.“

Bázlivá na něho zmateně hleděla. „Učinit mé nohy hbité jako nohy laní,“ opakovala si. „Jak by to bylo možné? A co by obyvatelé Království lásky řekli na to, kdyby se mezi nimi objevil malý zkřivený mrzák s ošklivou tváří a pokroucenými ústy, když tam nesmí přebývat nic ošklivého a nedokonalého?“

„Je pravda,“ souhlasil Pastýř, „že by ses musela proměnit, než budeš schopná žít na výšinách, ale chceš-li jít se mnou, slibuji, že ti pomohu získat laní nohy. Tam nahoře na horách, když se dostaneš blízko opravdových výšin, je čerstvý a osvěžující vzduch, který posiluje celé tělo, a tečou tam léčivé potoky, takže ten, kdo se v nich vykoupe, zjistí, že všechny jeho vady

a všechna znetvoření jsou smyta. Ale musím ti říci ještě něco. Nejen že učiním tvé nohy podobné nohám laní, ale budeš také muset přijmout jiné jméno, protože by nebylo možné, aby do Království lásky vstoupila Bázlivá či kterýkoli jiný člen rodiny Ustrašených. Bázlivá, jsi ochotna nechat se cele proměnit a stát se podobnou novému jménu, které přijmeš, až se staneš obyvatelkou Království lásky?“

Přikývla a velmi vážně prohlásila: „Ano, jsem.“

Znovu se usmál, ale vážně dodal: „Je tu ještě jedna věc, nejdůležitější ze všech. Nikdo nemůže bydlet v Království lásky, pokud v jeho srdci již nekvete květina Lásky. Byla do tvého srdce zasazena Láska, Bázlivá?“

Po těchto slovech na ni Pastýř pohlédl velice pozorně a ona si uvědomila, že jeho oči pronikají až do největší hloubky jejího srdce a vidí vše, co je v něm skryto, mnohem lépe než ona sama. Dlouho neodpovídala, protože nevěděla, co má říci, ale dívala se poněkud bolestně do jeho očí, které na ni hleděly tak pronikavě. Najednou zjistila, že se v nich odráží to, na co se dívají.

Mohla v nich vidět své vlastní srdce přesně tak, jak je viděl on. Po dlouhé odmlce odpověděla: „Myslím, že to, co tam roste, je velká touha zakusit přirozenou, lidskou lásku a naučit se milovat ze všech sil jednoho člověka, který mě bude taky milovat. Ale možná že tato touha, ačkoli se zdá přirozená a správná, není ta Láska, o které mluvíš ty?“ Odmlčela se a pak upřímně a téměř s rozechvěním dodala: „Vidím, že v mém srdci roste touha být milována a obdivována, ale nevidím tam

ten druh Lásky, o kterém mluvíš ty. Přinejmenším nic takového, jako je láska, kterou vidím v tobě, Pastýři.“

„Dovolíš mi tedy, abych tam nyní zasadil semeno pravé Lásky?“ zeptal se Pastýř. „Bude ti trvat nějakou dobu, než získáš laní nohy a vyšplháš na výšiny, a když vložím to semeno do tvého srdce teď, pak ve chvíli, kdy tam dojdeš, bude již připraveno kvést.“

Bázlivá se stáhla. „Bojím se,“ namítla, „protože mi říkali, že když někoho opravdu miluješ, dáváš milovanému sílu zraňovat a působit ti bolest jako nikdo jiný.“

„To je pravda,“ odvětil Pastýř. „Milovat znamená vydávat SEBE do moci milovaného a stát se velice zranitelným a ty jsi přece BÁZLIVÁ, když jde o bolest, že ano?“

Zkroušeně přikývla a zahanbeně přiznala: „Ano, jsem VELMI bázlivá.“

„Ale milovat je takové štěstí,“ řekl Pastýř tiše. „Je štěstí milovat, i když nedostáváš lásku zpět. Je to určitě bolestné, ale Láska to nepovažuje za důležité.“

Bázlivou najednou napadlo, že nikdy neviděla tak trpělivé oči, jako má Pastýř. Zároveň v nich bylo něco, z čeho ji bolelo u srdce, i když nedovedla říci proč. Stále se krčila strachem, ale vyhrkla (velmi rychle, protože se za svá slova poněkud styděla): „Nikdy se neodvážím milovat, dokud si nebudu jistá, že jsem také milována. Jestliže ti dovolím zasadit do mého srdce semínko Lásky, slíbíš mi, že budu milována? Jinak bych to nedokázala snést.“

Úsměv, kterým ji obdařil, byl ten nejvlídnější a nejněžnější, jaký kdy viděla, ale přesto opět, ze stejného neurčitého důvodu jako předtím, cítila pohnutí. „Ano,“ přikývl bez váhání. „Slibuji ti, Bázlivá, že až bude rostlinka Lásky v tvém srdci připravena kvést a ty budeš připravena změnit si jméno, budeš milována.“

Paprsek radosti jí projel od hlavy až k patě. Připadalo jí to tak úžasné, že tomu ani nemohla uvěřit, ale sliboval to sám Pastýř a v jedné věci si byla zcela jista: on nikdy nelže. „Zasad' tedy, prosím, květinu Lásky do mého srdce teď,“ poprosila slabě. Ubohá malá dušička. Byla pořád Bázlivá, i když jí byla slíbena největší věc na světě.

Pastýř sáhl do záňadří, cosi vytáhl a držel to ve své dlani. Potom natáhl ruku k Bázlivé. „Tady je semínko Lásky,“ řekl.

Naklonila se, aby se podívala. Vydala ze sebe slabý, vyděšený výkřik a ucouvla. V jeho dlani skutečně leželo semínko, ale mělo tvar dlouhého špičatého trnu. Bázlivá si již často všimla, že Pastýřovy ruce jsou celé zjizvené a rozdrásané, ale teď viděla, že jizva v jeho dlani má přesně stejný tvar a velikost jako semínko Lásky ležící vedle.

„To semínko vypadá dost pichlavě,“ namítla ustrašeně. „Nebude to bolet, až mi ho budeš vkládat do srdce?“

Odověděl vlídně: „Je tak ostré, že tam pronikne velmi rychle. Ale varoval jsem tě, Bázlivá, že Láska a Bolest kráčí spolu. Přinejmenším nějakou dobu. Chceš-li znát Lásku, musíš poznat také Bolest.“

Bázlivá pohlédla na trn a celá se stáhla. Potom se podívala na Pastýřovu tvář a zopakovala si jeho slova: „Až bude rostlinka Lásky v tvém srdci připravena kvést, budeš i ty milována,“ a najednou do ní vstoupila nová, nepoznaná odvaha. „Prosím, zasad' to semínko do mého srdce!“

Jeho tvář se rozzářila radostným úsměvem a se zjevnou radostí v hlase řekl: „Teď budeš schopná jít se mnou na výšiny a přijmout občanství v Království mého otce.“

Po těch slovech jí vmáčkl trn do srdce. Měl pravdu. Přesně jak řekl, trn jí nezpůsobil žádnou pronikavou bolest, ale rychle vklouzl dovnitř a potom se najednou celá rozechvěla sladkostí, jakou nikdy dřív nepocítila a o jaké ani nesnila. Byl to hořce sladký pocit, ale sladkost převládala. Vzpomněla si na Pastýřova slova: „Milovat je takové štěstí,“ a její nezdravě bledé líce najednou zrudověly a oči se jí rozzářily. Nějakou chvíli nevypadala Bázlivá ani trochu bázlivě. Zkřivená ústa se uvolnila a vytvořila blažený výraz a zářící oči a růžová líčka ji dělala téměř krásnou.

„Děkuji, děkuji,“ volala a poklekla Pastýřovi k nohám. „Jsi tak dobrý. Jsi tak trpělivý. Nikdo na celém světě není tak dobrý a laskavý jako ty. Půjdu s tebou do hor. Budu ti důvěřovat, že učiníš mé nohy podobné nohám laní a že mě, dokonce i mě, dovedeš na výšiny.“

„Jsem ještě šťastnější než ty,“ odpověděl Pastýř. „Teď jednáš, jako kdyby sis již měla změnit jméno. Ale musím ti říci ještě jednu věc. Já sám tě dovedu na úpatí hor, aby tě po cestě k nim neohrožovali tví nepřátelé.“